

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

Za 1 wyd. „Poranna” lub „Wiecz.” 105 M
Z dostawą w miejscu
lub przesyłką poczt. 115 M

Za 2 wyd. „Poranna” i „Wiecz.” 210 M
Z dwurazową dostawą
w miejscu lub przesyłką
pocztową . . . 230 M

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPŁACONO RYCZAŁTEM

CENA NUMERO POJEDYNCZEGO

5 Mk.

GAZETA

PORANNA

wychodził codziennie o godzinie 6 rano i o godz. 1 popoł. („Gazeta Wieczorna”)

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcji przy ul. Sokół 4/1. Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny nr. 15

Nr. 5735.

Lwów, środa 16 marca 1921

Rok XII

Podpisanie traktatu nie we czwartek lecz w piątek. Koalicja grozi zaostreniem represyi wobec Niemiec.

Podpisanie traktatu nie we czwartek, lecz w piątek.

Ryga, 14 marca.

(E. E.) Jest możliwe, że z powodu trudności technicznych podpisanie traktatu opóźni się o 1 dzień, tj. nastąpi nie we czwartek, lecz w piątek. Jutro okaże się, czy tekst traktatu gotów będzie

do podpisu we czwartek. Zgodnie z wnioskiem komisji komunikacyjnej włączono do traktatu przepis, iż strony zobowiązują się do rozpoczęcia r. ko- wań celem utworzenia komunikacji wodnej Dniepr—Wisła.

TRUDNOŚCI W UZGODNIENIU TEKSTÓW.

Warszawa, 15. marca.

(Telef.) (m) Z Rygi telegrafują: Przy zapłacie za tabor kolejowy, wywieziony z Polski do Rosyi mogą wchodzić oprócz złota także inne środki płatnicze, w szczególności zaś platyna oraz klejnoty o stałej wartości. Wypłata z tytułu udziału Polski w zapasie złota rosyjskiego będzie uiszczona wyłącznie złotem. Sekretarze konferencji czynią wszelkie wysiłki celem p. konania trudności technicznych. Przy uzgodnieniu tekstów szczególną trudność stanowi tłumaczenie na język ukraiński, gdyż bolszewicy nie posiadają wśród swego personelu pomocniczego ludzi władających językiem ukraińskim.

ZWROT ZABYTKÓW W CIĄGU 2 LAT.

Ryga, 14 marca.

(E. E.) Komisja redakcyjna przyjęła w poniedziałek rano specjalną instrukcję dla komisji mianowanej do sprawy zwrotu zabytków. Siedzibą komisji będzie Moskwa. Komisja rozpocznie pracę w 6 tyg. dni po ratyfikacji traktatu. Zwrot nastąpi w ciągu 2 lat.

Koalicja powinna uznać traktat ryski.

Taką opinię wyrażają polit. koła warszawskie.

Warszawa, 15. marca.

(Telef.) (m) W tutejszych kołach politycznych jest obecnie przedmiotem rozważań sprawa uznania traktatu ryskiego przez entente. Sfery posejskie stoją na stanowisku, że uznanie tego traktatu nie powinno ulegać żadnej wątpliwości z 2 tytułów, bo

1-o: rokowania pokojowe między Polską a rządem sowieckim zostały wszczęte nietyl-

ZWLEKAJĄ Z OKREŚLENIEM TERMINU WYPŁAT.

Warszawa, 15. marca.

(Telef.) (m) Z Rygi telegrafują: Bolszewicy zdecydowani są przyznać Polsce 32.000.000 rubli czystego złota, zwlekają jednak z podaniem daty wypłaty. Joffe przystał na wskazanie w traktacie pokojowym terminu ratyfikacji traktatu, termin ten jednak uzależnił od uchwały najbliższego zjazdu sowieców.

ZGODA NA ZWROT STADNINY JANOWSKIEJ.

Warszawa, 15. marca.

(Telef.) (m) Otrzymał tu z Rygi wiadomości stwierdzające, że wpadła zasadnicza zgoda bolszewików na zwrot rządowej stadniny janowskiej wraz z przychowkiem. Na konferencji przewodniczących obu delegacji ustalono, że zamiast dworlatowego protokołu w sprawie zwrotu zabytków p. Dabłki wystosuje notę do Joffe, domagającą się zwrotu przed ustaleniem w traktacie terminu reewakuacji trofeów wojennych.

Sytuacja Rosyi groźna.

KRONSZTAD REPUBLIKA NIEPODLEGŁA
Warszawa, 15. marca.

(Telef.) (m) Z Rygi donoszą, że Komitet rewolucyjny ogłosił Kronsztad jako republikę niepodległą.

POWSTAŃCY TRZYMAJĄ SIĘ W TWIERDZY
Praga, 14. marca.

(PAT). Z Kronsztadu nadchodzą wiadomości, że twierdza znajduje się w rękach rewoluc.

FORTY KRONSZTADU W RĘKACH BOLSZEWIKÓW.

Moskwa, 14. marca.

(PAT) Batalion Kronsztadzki z 11. bm. Najsze oddziały obsadziły forty powstańców.

WŚRÓD POWSTAŃCÓW NIEZGODA.

Moskwa, 14. marca.

(PAT). Rad. Według ostatnich wiadomości z Kronsztadu, panuje ciągle niezgoda wśród powstańców. Ludność zachowuje się wrogo.

Sowiety rozstrzelały delegację kronsztadzką

Warszawa, 15. marca.

(Telef.) (m) Z Helsingforsu telegrafują. Delegacja kronsztadzka, która udała się do Petersburga, została z rozkazu sowieków rozstrzelana. Powstańcy kronsztadzcy uwięzili i siebie komisarza sowieckiego Dusina.

40.000 ŻOŁNIERZY NA FRONCIE KRONSZTADZKIM.

Paryż, 14. marca.

(PAT) Ofenzywa bolszewicka przeciw kontrrewolucji na froncie petersburskim pociągnęła za sobą ciężkie straty. Na froncie kronsztadzkim znajduje się 40.000 żołnierzy.

N A D E S Ł A N E.

WARSZAWA
pl. Akademicki 1. 5.

PREMIERA

WANDA
11-go Maja 11.

Wspaniała, pod względem malarskim i reżyserskim skończenie piękna operetka w 6 wielkich akt. pt.

„CZAR WALCA”

MUZYKA Ryszarda STRAUSA. OD WTORKU 15. b. m.

KRYZIS APROWIZACYJNY ZAOSTRZA SIĘ. jeszcze wyjaśniona. Strajk trwa dalej. Kryzys
Warszawa, 15. marca. aprowizacyjny zaostrza się.
(Telef.) (m) Sytuacja w Moskwie nie jest

Na ulicach Moskwy zacięte walki.

Gdańsk, 14 marca. Na ulicach Moskwy toczą się zacięte walki z udziałem artylerji.
(PAT.) „Danz. Nachrichten” z Helsingforsu: Tem artylerji,

Budienny przeszedł na stronę powstańców.

Sztokholm, 14. marca. ry otrzymał od rządu sowieckiego rozkaz wy-
(PAT.) Według doniesień tuż. dzienników z marszu z południowej Rosji do Moskwy, prze-
Rewla, 12.000 korpus kawalerji Budiennego, któ- szedł pod Orłem na stronę powstańców.

Komunikacja między Rosją a Syberją przerwana.

Warszawa, 15. marca. stała przerwa w komunikacji między Rosją i
(Telef.) (m). Wskutek buntu w Tobolsku, na- Syberją.

Koalicja grozi zaostreniem zarządzeń antyniem.

Możliwa okupacja Essen i kopalń.

Berlin, 14. marca.
(PAT.) „Telegr. Union” donosi: Po oczekiwa-
nych dalszych krokach ententy przeciwko Niem-
com zarządzenia te stopniowo będą zaostrene i o-
to Niemcy nie zobowiążą się w najbliższym cza-
sie do wypłacenia odszkodowań w sumie 226 mi-
liardów, oczekiwane jest obsadzenie Berlina.

Berlin, 14. marca.
(PAT.) (Według wiadomości z Duisburga w ko-
łach francuskich w Duisburgu, Ruhrort i Düsse-
ldorfie mówi się otwarcie o bliskiej okupacji mia-
sta Essen i kopalń na wypadek ewent. przekro-
czeń traktatu wersalskiego przez Niemcy.

DLACZEGO STINNES I KRUPP WYSTĘPOWALI PRZECIW WARUNKOM LONDYŃSKIM.

Warszawa, 15. marca.
(Telef.) (m) Jak słychać, Niemcy prze-
mysłowcy nadreńscy Stinnes i Krupp dlatego

występowali tak gwałtownie przeciwko przy-
jęciu warunków londyńskich, ponieważ pra-
gnęli, aby ich zakłady dostały się pod okupa-
cję francuską, aby w ten sposób mógł spie-
nieżać swoją produkcję żelazną bez cła za
finansj francuskie, a nie za marki niemieckie.

Dziś prawdopodobnie zostanie przedłożony projekt rewizji konstytucji.

Warszawa, 15. marca.
(Telef.) (m) W kołach sejmowych mówią, że
na dzisiejszym posiedzeniu sejmowym, na któ-
rem ma się rozpocząć głosowanie nad projektem
konstytucji, prawdopodobnie pojawi się pod for-
mą wniosku nagłego projekt rewizji konstytucji.

po upływie pewnego czasu. Ta rewizja konstytu-
cji ma być ceną kompromisową w zamian za to,
że stronnictwa lewowe zgodzą się na zan-
echnie obstrukcji przeciwko obecnemu projektowi
konstytucji.

BADANIA SPRAWY INSYGNIÓW.

Warszawa, 15. marca.
(Telef.) (m). Kluby poselskie wyznaczyły już
dwóch przedstawicieli do komisji sejmowej, ma-
jącej się zająć zbadaniem sprawy insygniów kró-
lewskich.

W skład tej komisji wchodzi imieniem P. S.
Ł. Bojko, P. P. S. Pączek, Tugutowców Bagiński,
N. P. R. Waszkiewicz, N. D. Skarbek, N. Z. L.
Sołtyk, chrz. dem. Piotrowski.

INTRYGI ENDECKIE SIĘGAJĄ AMERYKI.

Warszawa, 15. marca.
(Telef.) (m) W warszawskich kołach politycz-
nych wywołała wzburzenie informacja, że wy-
dział narodowy (Polonii amerykańskiej) postawił
żądanie w tym kierunku, aby rząd polski na stano-
wisko konsula w Ameryce nie mianował nikogo,
kto by poprzednio nie uzyskał aprobaty wydziału
narodowego. Równocześnie ten sam wydział wy-
stosował pod adresem Polaków amerykańskich za-

żądanie, aby składki na wszelkie cele narodowe w
państwie polskim nie były składane na ręce po-
sełstwa polskiego w Waszyngtonie, lecz na ręce
wydziału narodowego.

SENSACYJNE REWELACJE Z DZIAŁALNOŚCI PADEREWSKIEGO.

Warszawa, 15. marca.
(Telef.) (m). Sensacyjne szczegóły ujawniły
się obecnie z działalności p. Paderewskiego, jako
delegata rządu polskiego w Genewie. Mianowicie
kiedy w Lidze Narodów miało głosować nad u-
znaniem Łotwy de iure, Paderewski oświadczył
reprezentantom Łotwy, że oddane swego głosu
za Łotwę uzależnia od zobowiązania się Łotwy
do rewizji swego stosunku prawnopństwowego
do Rosji po upadku bolszewików i restytucji
wielkiej Rosji. Żądanie Paderewskiego zostało
przez Łotyszów z oburzeniem odrzucone, wobec
czego Paderewski głosował przeciwko Łotwie.
Obecnie sprawa dotarła do wiadomości kół sej-

mowych i ma być przedmiotem interpelacji na
dzisiejszym posiedzeniu sejmu.

Koalicja grozi

PUNKTY POROZUMIENIA POLSKO-ZYD. OPRACOWANE.

Warszawa, 15. marca.
(Telef.) (m) W sobotę i w niedzielę odby-
wały się narady stronnictw żydowskich w
związku z ostatnią konferencją przedstawiciel-
li organizacji żydowskich z przedstawicielami
rządu polskiego. Opracowano szereg punk-
tów, których ostateczna redakcja ma nastą-
pić we wtorek. Obradom przewodniczył Dr.
Nossig, a brał w nich udział posełowie Grün-
baum, Thon, Farbstein i Hirschhorn, oraz pp.
Prylucy i Feldmann.

Wydzierżawienie telefonów faktem dokonany.

Warszawa, 15. marca.
(Telef.) (m) Między ministerstwem poczt
i telegrafów a towarzystwem Cedergren, pro-
wadzącym centralę telefoniczną warszawską,
doszła do skutku umowa w sprawie eksplo-
atacji wszystkich sieci telefonicznych w kraju.

Rozmaitości telegraficzne.

(Telef.) (m). Dymowski chrześc. demokracja. O-
sławiony p. Dymowski zgłosił obecne swoje
przystąpienie do klubu chrześc. demokr.

(Telef.) (m). Dyrektor Banku kapielowo pol-
skiego Mazurkiewicz, aresztowany w związku z
głośną aferą ryżową, został po złożeniu kaucji
wypuszczony na wolność.

(Telef.) (m). Cukiernicy u ministra aprowizacy-
j. M. n. aprow. Grodzieckiemu wręczyła wczoraj
deputacja cukierników warszawskich memo-
ryał, żądający ulg.

(Telef.) (m) Termin zgłaszania się do reje-
stracji osób, należących do roczników 1890
do 1902, urlopowanych przez odpowiadnie
władze wojskowe, przedłużono do soboty 19-
b. n. włącznie.

(PAT) Morderca Daty aresztowany. An-
archista Ataneo Pedro Mateo został aresztowany
i przyznał się, że zamordował prezydenta
Datę jako też wymienił współwinnych.

(Telef.) (m) Niemcy odpowiedzialne za
bankrót Kriesa. Trybunał apelacyjny w Ber-
linie orzekł, że rzesza niemiecka ponosi od-
powiedzialność wobec posiadaczy t. zw. ban-
knotów Kriesa.

(PAT) Ślub rumuńskiego następcy tronu
z grecką księżniczką Heleną odbył się w pa-
tek w katedrze ateńskiej.

N A D E S Ł A N E.

Specjalista a chorób skórnych i wenerycznych
Dr. MICHAŁ SALPETER
Sykstuska 17, ord. od 8-9 i od 12-6 10139

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. HESCHELES 9540
ord. od 10-12 i 3-5 pop. dla kobiet 2-3 Sykstuska 16.

ZAKŁAD LEKARSKO-DENTYSTYCZNY
Dr. W. GROB i H. GROB
Lwów, Legionów 29 (daw. lej Karola Ludwika). 6024

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY
Dr. I. URICHA i Fr. URICHA
Kopernika 12, godz. ord. 9-1 i 3-6. 9734

ZAKŁAD **Dr. A. BLUMENFELDA**
choroby włosów, k. smetyka le. CHOROBY SKÓRY,
CHOROBY WENERYCZNE. Röntgen. Lampy kwarcowe.
Darso. walizycja. Endoskopia. Diatermia. 9769
Lwów, Klem. Tańskiej 1. (obok hotelu George'a.)

Olbrzymie trzęsienie ziemi w Chinach. Dziesiątki tysięcy zabitych.

Południ. 14. marca. Licza na dziesiątki tysięcy. Trzęsienie (PAT) Z północno-zachod. Chin doszło do wielkiego trzęsienia ziemi. Zabitych miało miejsce na przestrzeni o średnicy 100 milowej.

**Być albo nie być? — niegdyś Hamlet rzekł
Pełen myślowej rozterki i zgrzytu.
Być albo nie być? — trwać wiecznie lub wiek?
Tem jest dla Polski sprawa plebiscytu.
Nemo.**

Na plebiscyt.

Lwów, 15. marca.

Na plebiscyt Górnośląski złożyli w redakcyi naszej:
Stowarzyszenie rolników handl. związku dzierżawców chrześc. 7470 mk.
Restauracja firmy A. Moszory przy ul. Janowskiej 700 mk.
Załoga pociągu pancernego „Król Stefan Batory” 3541 mk.

Z okazji imienin ukochanego szefa prof. dr. Kazimierza Hartleba — współpracownicy 271 mk.
Gospoda żołnierska 40 pułku 750 mk.
Zuckerberg 300 mk.
A. L. 120 mk.
Marya Pańkowska, zamiast kwiatów na trumnę śp. Zygmunta Listewicza 100 mk.
Komitet organizacyjny zapasów amatorskich w dniach 6, 7, 8, 12 i 13 marca L s P., Zieliński Józef (atleta), Mokrzyński Michał (atleta) i H. B. jako czysty dochód 4000 mk.

Górnoślązacy we Lwowie.

Lwów, 15. marca.

(mg) Dzisiaj przybywają do Lwowa bracia Górnoślązacy z różnych powiatów wschodniej Małopolski, którzy spieszą do swych rodzinnych stron, by wziąć udział w głosowaniu plebiscytowym. Komitet obrony Kresów Zachodnich stara się o ułatwienie im podróży i urządza dla nich przyjęcie w przejeździe przez Lwów.

Wczoraj wieczorem obradował Komitet pod przewodnictwem rad. Kwiatkowskiego, omawiając szczegóły powitania Górnoślązaków. Przez cały dzień drżurować będą na dworcu panie, by przybyłych prowadzić do herbaciarni Białego Krzyża i wskazywać im kwatery. Do ułatwienia zgłoszeń i podróży

Górnoślązakom przyczynił się wiele major Wizniński przez uzyskanie pomocy organów policyjnych państwowym.

Program przyjęcia jest następujący: Jutro odbędzie się w katedrze o g. 9 rano uroczyste nabożeństwo za sprawę Górnego Śląska, na którym będą goście górnoślązacy. Potem nastąpi zwiedzenie panoramy radawickiej, o g. 12 w poł. obiad w burście im. Felicyj z Wasylewskich Boberskiej. O g. 4 popoł. Komitet obrony Kresów zachodnich przyjmie Górnoślązaków w sali „Gwiazdy”. Wiedzorem o g. 9 podjadą głosujący do Krakowa, dokąd towarzyszyć im będzie jeden z członków Komitetu.

Latność Lwówia powinna wziąć tłumny udział w nabożeństwie, by rodacy z zagrożonej dzielnicy uznali, jak bardzo sprawa Górnego Śląska leży nam na sercu.

Współdzielnia rolnicza „Zagon“.

Lwów, 15. marca.

(mg) Zawiązała się we Lwowie pierwsza współdzielnia rolnicza, mająca na celu zagospodarowanie wydzierżawionych majątków i dostarczenie członkom produktów rolnych po niskich cenach. Zrzeszenie ma sił nazwę „Zagonu” i jest zorganizowane na wzór gospodarczych stowarzyszeń współdzielczych.

Na odbytem dnia 14. marca pierwszym walnym zgromadzeniu członków przyjęto statut „Zagonu” i omówiono zakres działalności Towarzystwa. Dyrektor Ulm wygłosił referat o zamiarach i wspólnych pracach „Zagonu”. Z funduszu uzyskanego z udziałów i wkładów wpisowych członków wydzierżawia Towarzystwo majątek w pełnej kulturze i z pełnym żywym i martwym inwentarzem i zagospodaruje wydzierżawione folwarki i grunta — następnie dostarczać będzie w miarę rodzaju udziałowcom swym ziemniaków, warzyw i innych produktów.

Uprawa będzie prowadzona w sposób postępowy, przy pomocy pługów motorowych i innych maszyn rolniczych. W celu uzyskania gruntów pod uprawę zwróci się też „Zagon” do zarządu miasta o wydzierżawienie folwarków podmiejskich. Członkiem współdzielni może być każdy, kto złoży udział w kwocie 2000 mk. oraz 100 mk. jako wpisowe.

Towarzystwo ma przed sobą warunki rozwoju, zatem kwota ta nietylko nie będzie straconą, ale może przynieść dochód, a możność taniego nabycia produktów rolnych jest obietnicą bardzo pożądaną.

Do Rady nadzorczej „Zagonu” wybrani zostali: pp. Kamieński Wład., Addukiewicz Bronisław, dr. Kubik Wład., Metzger Emil, dr. Petyniak-Sanecki Kazimierz, Ostaszewski Kaz., Richard Link Maryan, Sadowski Aleks., Orzechowski St., Woyciechowski Józef, Zabłocki Edw. Zastępcy: dr. Bukowska, dr. Thuille, Pałuchowski St. Do Komisji rewizyjnej: Żmudziński Franciszek, Łaski Kazim., Szaryński Jan, Komisja rozdzielcza: Biechoński Wojciech, dr. Dufiński Aleks., prof. Nagomzański. Dyrekcja: Roman Kamiński, Włodzisław Karzewski i Aleks. Ulm.

Zgłoszenia i wkładki przyjmuje Tow. „Zagon”, ul. Kopernika 20, III. piętro, 5 pokój.

DR. STANISŁAW ŁEMPICKI.

Monumenta Poloniae Paedagogica.

(Z powodu pierwszego tomu „Prac Monograficznych z dziejów wychowania i szkolnictwa w Polsce“.)

Lwów, 15. marca

Pozostanie to niezapomnianą zasługą naszego ministerstwa W. R. Ośw. Publ., że zaraz w wrót swej działalności w odrodzonym państwie polskim pomysł o sięgnięciu do źródeł naszego szkolnictwa i wychowania narodowego, o sprzężeniu wznoszącej się od nowa teraźniejszości z chlubną i godną najwyższego zainteresowania przeszłością. Powołanie do życia „Komisyi do badania dziejów szkolnictwa i wychowania w Polsce” (tzw. „Komisyi historyczno-pedagogicznej”) z siedzibą w Krakowie, mającej stać się płodnym ogniskiem pracy naukowej nad historią polskiej edukacji i szkoły, — oto prawdziwie twórczy czyn polskiego ministerstwa, który — jak spodziewać się możemy — wyda już w niedalekiej przyszłości pożyteczne owoce.

Komisyja krakowska stworzywszy kilka podkomisyj (Warszawa, Lwów, Poznań, Włno), skupiwszy w swem gronie wszystkich prawie badaczy dziejów polskiego szkolnictwa, zabrała się rażno do pracy. Uczyniła to w najczystszych warunkach, to też może wynik jej działalności nie są jeszcze w tej chwili dla ogółu należycie widoczne; przecież zainicjowała szereg pięknych i niecodziennych przedsięwzięć, któremi będzie się mogła kiedyś poszczycić przed społeczeństwem.

Są to początki, fundowane w czasach osobliwych i zgola miesprzysięgających poważnej pracy naukowej, czy naukowo-wydawniczej. Lecz już

z tych początków sędzić można o zakresie i charakterze programu działalności Komisyi.

Chcemy obecnie podać do wiadomości ogółu fakt podjęcia przez Komisyję kilku wydawnictw, mających na celu wyjaśnienie ważniejszych momentów z historii polskiego szkolnictwa i poglądów wychowawczych, na których opierały się organizacje szkolne w Polsce.

Wydawnictwa, zapowiedziane przez Komisyję, a popierane wielkoduszną hojnością ministerstwa oświecenia, dzielą się na trzy serye. Pierwszą seryę, której tom I-szy mamy przed sobą, stanowią „Prace monograficzne z dziejów wychowania i szkolnictwa w Polsce”. Obok wydanej właśnie obszernej pracy prof. Teodora Wierzbowskiego z Warszawy pt. „Szkoły parafialne w Polsce i na Litwie za czasów Komisyi Edukacji Narodowej” (1773—1794), wyjdą tu niebawem rzeczy następujące: prof. Uniw. Poznański, Antoniego Danysza: „Studia z dziejów wychowania w Polsce” (zbiór rozpraw dawniejszych, w swoim rodzaju jedynych i znakomitych), Dra Stanisława Lempickiego: „Działalność Jana Zamojskiego na polu szkolnictwa (1573—1605)”, prof. Uniw. Krak., Dra Stanisława Kota: „Komisyja Edukacji Narodowej, dzieło wieku oświecenia”, ks. K. Michalskiego: „Nauczanie filozofii w szkolnictwie średniowiecznym w Polsce”, Stan. Tynca: „Nauka moralna w szkołach Komisyi Edukacji Narodowej” itd. Trzy pierwsze prace znajdują się już w druku, inne w przygotowaniu.

Serya druga obejmie „Polską Bibliotekę Pedagogiczną” poświęconą krytycznym wydanom utworów wybitnych polskich pisarzy pedagogicznych oraz ważniejszych tekstów, ilustrujących rozwój szkolnictwa polsk. W „Bibliotece” tej zamierza ogłosić Komisyja p. sm.: Szymona Maryco-

kiego, Erazma Glicznera, Sebast. Patrycego, Kaspra Siemka, A. A. Olizarowskiego, Joach. Pastoriusa, A. M. Fredry, Konarskiego, Ant. Popławańskiego, Fr. Bielińskiego, Pramowicza, Adama Czartoryskiego, Kołtataja, obu Sniadeckich, Czackiego, Hofmanowej, Wołc. Szweycowskiego, Estkowskiego, Trentowskiego i innych, nadto pomniki takie, jak: programy szkolne polskie epoki humanistycznej, wybór staropolskich instrukcji rodziców dla synów i ich pedagogów, jezuitów ustawaodawstwo szkolne, obrady sejmików szkolnych z XVIII w., przepisy Szkoły Kadetów, rozporządzenia i ustawy Komisyi Edukacyjnej, wybór ustaw i przepisów wychowawczych z czasów Ks. Warszawskiego i Królestwa Kongresowego i tym podobne.

Serya trzecia poświęcona będzie Inwentaryzacji materiałów rękopiśmiennych, odnoszących się do historii polskiego szkolnictwa i wychowania, a spoczywających w wielkiej ilości w zbiorach archiwalnych i bibliotecznych. Inwentaryzacje taką przeprowadzają obecnie współpracownicy Komisyi i Podkomisyi — w całej Polsce, a odpowiednie katalogi ogłoszone będą w miarę postępu pracy i oddadzą niewątpliwie badaczom przeszłości naszego szkolnictwa wolną usługę.

Rodzą się więc w tej chwili polskie „Monumenta Paedagogica”, wydawnictwo, zakreślone na wspaniałą skalę, podobnie zagranicznemu, na które patrzyliśmy i patrzymy z zazdrością, aby wspomnieć tylko sąsiedzkie „Monumenta Germaniae Paedagogica”, wydawane przez „Gesellschaft für deutsche Erziehungs- und Schulgeschichte” (od r. 1890), a liczące już dzisiaj kilkadziesiąt imponujących tomów (wraz z tomami organu tego towarzystwa „Mitteilungen” i „Beiträge zu den Mitteilungen” dochodzą setki). (Cda)

N A D E S Ł A N E.

Kinetemat „CHIMERA“ ulica Akademicka 1. B. wywieszona od 11 do 17 h. r.

sensacyjny dramat
w 4 aktach p. t.:**ŚWIAT BESTYI**

Program uzupełnia arcywesoła komedia w 3 aktach.

10194

ZAKŁAD DENTYSTYCZNO-TECHNICZNY
9972 **Z. WEINREBA**

Lwów, ul. Kollataja 8, I. p. — Otwarty od 9—1 i 3—6.

Wiem, że Panu **D-rowsi Maksymilianowi ROLLEROWI** lekarzowi w chorobach dzieci — Kieparowska 4 — tą drogą rodzice zasylają rzetelnie zasłużone podziękowanie za uratowanie życia dziecku 10-cio miesięcznemu.

Wzwany do ciężko chorego dziecka, dzięki swej wiedzy i doświadczeniu w kilka godzin opanował chorobę mimo jej komplikacji, a po trzech dniach dzieć jego troskliwej opiece dzieć ciesz się najlepszym zdrowiem.

10170

Fr. Billiety we Lwowie.

Przeciw piegom!radzę stanowczo używać tylko środka radykalnego t. j. **TONIK i KREM H.****M-r. Leszek SŁADOWSKI**
DRO JUERYA — LWÓW
HOTEL GEORGE'A. 8 72

NOWOŚĆ

Kinetemat **Bele-V. B. ul. Bejlo. 27.**

Od poniedziałku 14 marca b. r. Po raz pierwszy we Lwowie! Niezwykle sensacyjny awanturniczy dramat w 5 aktach z prologiem p. t.:

ZŁOTA STRZAŁA

(Czarna maska).

Szczyt techniki kinematograficznej.

Wielka atrakcja! 10175

Z TEATRU.**„CARMEN“ — Występ Lachowskiej.**

Lwów, 15. marca.

Jako Carmen pożegnała się wczoraj z publicznością lwowską Lachowska. Mając doskonale wzory przed sobą, wzięła z nich Lachowska bezsprzecznie bardzo dużo, jednak postać, stworzona przez artystkę, nie była jednolita. Obok doskonałych szczegółów były momenty bledsze, np. scena z kartami, scena ostatnia przed cyrkiem. Wyrósł natomiast nadspodziewanie nasz zespół. Porywający wprost był Łowczyński jako Don Jose. Cała rola postawiona doskonale, pełna szczerości i temperamentu. On właściwie był bohaterem wczorajszego wieczoru. Doskonała również była Argasińska, zbierająca oklaski przy otwartej scenie. Dr. Cyganik jako Toreador pokonał piętrzące się przed nim trudności — Tego wieczora jednak obok gościa naszego powinni być wystąpić Okoński, który w roli tej, jak wiemy, stwarza znakomitą sylwetę. Orkiestra trzymała bardzo dzielnie kapelmistrz Lehrer. Miłego gościa zegnano bardzo serdecznie.

M. S.

Rusini o Uniwersytecie w Stanisławowie.

Lwów, 15. marca.

W sprawie założyć się mającego uniwersytetu w Stanisławowie, pierwszy zabrał głos „Ukraiński Wistnyk“, który pisze w tej sprawie co następuje: „Zanim poświęcimy tej sprawie więcej uwagi, zaznamy, że, 1) w Stanisławowie może być jakiś dzwonek, tj. istniejące już tam seminarium duchowne, do którego miałyby być do-

dane kursy prawnicze. W takim razie ten zakład szkolny może pretendować do każdej innej nazwy, tylko nie do nazwy uniwersytetu; 2) Stanisławów może być siedzibą w powództwa lub jakiej innej władzy gubernialnej, lecz nie może być siedzibą uniwersytetu. Uniwersytet ukraiński w pełnym tego słowa znaczeniu może być tylko w ośrodku Galicji ukraińskiej, we Lwowie. 3) W końcu nawet te przygotowane kursy uniwersyteckie będą założone aż po zaprowadzeniu w powództw w Galicji, czyli w innych słowach kreowanie ich jest odłożone „ad calendas graecas“. 4) Dla „dania powagi“ Stanisławów obok tej szkoły ma być założona polska akademja lasowa i w ten sposób 4 miliony Polaków w dawnej Galicji miałyby: 2 pełne uniwersytety, akademję górniczą w Krakowie, politechnikę we Lwowie, akademję rolniczą w Dublinach, akademję weterynaryjną we Lwowie i akademję lasową w Stanisławowie, razem 7 wyższych szkół, oprócz innych fachowych akademji z prawami szkół średnich, a prawie 4 miliony Ukraińców miałyby szkołę w Stanisławowie, szumnie nazwaną uniwersytetem. 5) Tak czy owak, reklamowanie tej szkółki nikomu nie pomoże, ani nie zaszkodzi.

Ze spraw ruskich.

Lwów, 15. marca

HANDLARZE DUSZ RUSKICH.

„R. Kraj“ pisze: „Długie lata przygotowywaliśmy się robocie prow dyków galicyjskich, lecz kiedy doszło już do tego, że robotą tą podkopała istnienie tysięcy i nasze własne, musieliśmy wystąpić. W obecnym czasie prowadzi się zawzięty handel Galicyą wschodnią. Przy pomocy niemieckich i czeskich kapitałów, prowadzi się nad nami licytację na rzecz Rosyi. Za niemieckie i czeskie miliony zaprzedać się naród nasz w Jarzmo moskiewskie, ażeby zaś odwrócić uwagę od tych milionów, nawołuje się społeczeństwo do ofiar na „niezawisły“ stryczek dla nas. Lecz nie upadajmy na duchu. Miłość matki do dzieci zwalcza śmierć“.

UZNANIE.

„R. Kraj“ wyraża się z wielkim uznaniem dla komisji warszawskiej (pp. Rappel i Pawlikowski), która przyjechała do Lwowa dla ostatecznego załatwienia sprawy nieprzyjętych do służby rządowej urzędników Rusinów.

ETYKA PRASY „TRUDOWEJ“

Ukr. Biuro prasowe w Tarnowie ogłasza komunikatem, że podana w „Ukr. Wistnyku“ rozmowa korespondenta tego pisma z at. Peturą jest świadectwem kłamstwa i ma jedynie na celu poszkodzić dobrym stosunkom między społeczeństwem ukraińskim i przyjazną mu Polską, tudzież naczelnym atamanem. Takie samo zastrzeżenie umieszciliśmy już wówczas, gdyśmy strzeżali na łamach naszego pisma ów rzekomy wywiad.

KANDYDAT DO NAGRODY NOBLA.

„Ridnyj Kraj“ posiadający zwyczajnie dobre informacje ze źródeł ruskich, dowiaduje się z wiary godnego źródła, iż ku uczczeniu znanego poety ruskiego p. St. Czarnieckiego urządzili Rusini lwowscy akademję świąteczną, na której dr. Stefan Baran postawił wniosek, ażeby przedstawić go jako kandydata do nagrody Nobla.

KRONIKA.

Repertuar teatru lwowskiego.

Poniedziałek, 14. marca o 7 wieczór „Carmen“, opera, występ gościnny Jadwigi Lachowskiej.

Wtorek, 15. marca o 7 wieczór „Skowronek“, operetka.

Środa, 16. marca, o 7 wieczór „Holender tułacz“, opera.

Czwartek, 17. marca, o 7 wieczór „Klaudysz“, komedia, 5-ty raz.

Piątek, 18. marca o 7 wieczór Jubileusz Zygmunta Schmidta „Księżniczka czardasza“, operetka.

Sobota, 19. marca, popołudniu przedstawienie Teatru Żołnierskiego.

Sobota, 19. marca, o 7 wieczór. Uroczyste przedstawienie w dniu Imienin Naczelnika Państwa, „Straszny dwór“, opera.

Premier Florescu we Lwowie. Wczoraj w niedzielę o godz. 8.18 przejeżdżał przez Lwów do Warszawy rumuński prezydent ministrów p. Florescu. Na dworcu powitał go imieniem miasta p. wiceprez. dr. Schleicher i komendant miasta pułk Jasiński. P. wiceprez. Schleicher przemówił do p. Florescu, który wzruszony był objawami sympatii i prosił, by oznajmić to mieszkańcom naszego grodu.

Delegat min. skarbu na Małopolskę. Minister skarbu zamianował delegatem ministerstwa skarbu dla Małopolski wschodniej dra Marceliego Palmetha, z siedzibą we Lwowie.

Artyści polscy zamijają. Mieczysław Horzowski koncertował niedawno z dużym powodzeniem w Wiedniu, gdzie dał trzy koncerty. 19. bm. gra artysta w poselstwie polskim na wieczorze ku czci Piuskiego. Wielkie powodzenie towarzyszy również występom Zofii Szymanowskiej, która koncertowała w Rydze i Helsingforsie.

(j) **Boginy przyleciały.** Wszystko w tym roku przepowiada wyjątkowo wczesną i piękną wiosnę. W naturze czuć szczególną jakąś radość i przed rozkwitem. Spostrzeżenia te potwierdziły wczoraj bociany, które długim kluczem około godz. 4 popołudniu przeleciały nad naszym miastem, szukając zdaleka przytulnych strzech, w nadziei, że im w tym roku już spokojnego pobytu u nas nie zakłóca — armaty.

(j) **Wenus w aureoli.** Od kilku dni pojawia się wczesnym wieczorem na niebie przepiękne zjawisko. Mianowicie tuż opodal srebrnego różka księżycowego, który w pierwszej kwadrze występuje dość wczesne na niebo, jaśnieje na tej samej, co on wysokości, siewając brylantowe błaski gwiazda bogini Wenus. Wyjątkowość zjawiska i jego urok polega na tem, że gwiazda ta o-promieniona jest tak słynnym nimbem światła, jak się niekiedy zdarza widzieć dookoła jej o tyle pokrzepiejszego sąsiada — księżyca.

Sprawa nominacji nowego dyrektora teatru lwowskiego znów odroczone. Jak wiadomo, w dniu wczorajszym miało się odbyć posiedzenie komisji teatralnej, na której spodziewana była definitywna uchwała, w sprawie wyboru nowego kierownika teatru lwowskiego. Z różnych względów posiedzenie wczorajsze nie odbyło się, wskutek czego cała sprawa została odroczone znów do posiedzenia najbliższego, naznaczonego na środę 16. bm. Można się więc spodziewać, że jutro wieczorem ostatecznie ważna tak dla kulturalnego życia naszego miasta kwestya zostanie zdecydowana.

(mg.) **Nowa wystawa „Zachęty“.** Otwarcie wystawy wiosennej w salonie „Zachęty“ zgromadziło w niedzielę w południe bardzo liczne grono miłośników sztuki. Wystawa przedstawia się pokaźnie co do ilości nagromadzonych prac, czego jednak powiedzieć nie można o osobnym ich poziomie artystycznym. Znajdujemy jednakże wśród nich wiele obrazów istotnej wartości, dzieł uznanych już lub też dopiero wybijających się talentów. W pierwszej sali zwracają uwagę portrety Romana, zwłaszcza świetnie scharakteryzowana fizjognomia bolszewika. Dalej wymienić należy Jabłczyńskiego cykl szkiców starej Warszawy, portrety Kidona, Heleny Lang i Thułego, pejzaże Bartkowskiego, Łotockiego, Podlewskiej, oraz Kochanowskiego akwarelowe widoki Wenecji i Tyszkowskiego krajobrazy z Pomorza. Pautsch wystawił jeden bardzo interesujący portret. Dodatkowo wrażeń czynią prace młodej artystki Solowijówny. Sprzecznym zdaniem

N A D E S Ł A N I E

Kino LEW wyświetla tylko jeszcze krótki czas nadzwyczaj wesołą komedię w 5 aktach pt. **Broń niewieścia**
Zbawienne rady dla narzeczonych, nowożeńców i teściowych. 10173

usłyszeć można o oryginalnych w kompozycji alegoriach Bunsza.

Z żałobnej karty. Dr. Leon Warchol, sekondaryusz tut. szpitala państwowego, jeden z najmłodszych młodszych chirurgów zmarł w niedzielę w 32 roku życia. Pogrzeb odbędzie się dziś o g. 2 po południu ze szpitala państw.

(x) **Ofiara nieostrożności.** Po kilkudniowych strasznych mękach zmarła wczoraj w tut. szpitalu 23-letnia Peterówna, która — jak już pisaaliśmy — popiekła się ciężko, podpalając naftą pod kuchnią.

(—) **Aresztowanie.** Wczoraj aresztowano Michała Mielnika, liczącego lat 33, sprawcę znacznej kradzieży na szkodę firmy Surowiec, o czym donosiliśmy przed kilku dniami. Aresztowany przyznał się do popełnienia kradzieży.

(—) **Wypadek tramwajowy.** Na pl. Gołuchowskich wczoraj dostał się pod wóz tramwajowy nr. 168 Tobiasz Hand, liczący lat 32, z zawodu szklarz. Ciężko potluczonego i zranionego, Pogotowie po opatrzeniu odwiozło do domu.

(—) **Ogień piwniczny.** W piwnicy Jana Kaniowskiego przy ul. Traugutta l. 1 wczoraj nagle powstał z niewiadomego powodu ogień. Ogień, który wczas spostrzeżono, przed przybyciem straży pożarnej domownicy ugasił. W piwnicy paliły się trociny i trzaski.

(x) **Zamach samobójczy.** W lesie biłohorskim wczoraj popołu Dorota C., licząca lat 32, krawczyni, celem odebrania sobie życia napila się trucizny, jaką kupiła na polibudę się młoty w swym mieszkaniu. Po udzieleniu pierwszej pomocy Pogotowie ratunkowe odwiozło desperatkę do szpitala.

(x) **Nieszczęśliwy wypadek.** W mieszkaniu swym przy ul. Polnej l. 5, wczorajszej nocy 85-letnia Adolfina Ulman, zapalając świecę, zapaliła na sobie koszulę. Na krzyk sta-

ruszki pośpieszyli domownicy z pomocą, mimo to jednak doznała ona tak ciężkiego popieczenia ciała, iż musiano ją odwieźć do szpitala.

KOMUNIKATY.

Z muzyki. Dzisiejszy koncert „Echa” wzbudził duże zainteresowanie, tem więcej, że i cel tego koncertu jest bardzo piękny. Program, w którym znajdują się utwory nagrodzone na konkursie „Echa”, wywołał też niebawem zaniepokojenie.

Z Towarzystwa Naukowego we Lwowie. Na posiedzeniu naukowym wydziału matematyczno-przyrodniczego, które odbędzie się 21 bm. o 6. po poł. w Instytucie chemicznym Politechniki, przedstawiają członkowie Towarzystwa następujące prace: 1) Członek Tow. Maksymilian Huber pracę dra Zygmunta Fuchsa pt.: „Przyczynki do teorii oporu przy ślizganiu i toczeniu się ciał stałych”. 2) Członek Tow. Witold Nowicki pracę dra Zdzisława Steusinga pt.: „O stosunku b—imidazolyletylaminy do fizjologicznego działania krwi, wyciągów narządów, preparatów peptonowych i niektórych środków spożywczych i używek”. 3) Członek Tow. Tadeusz Godlewski pracę p. Grabczakówny pt.: „O działaniu ochronnym koloidów.”

EKONOMISTA.
Kursa giełdy lwowskiej.

Lwów, 14 marca.

Waluta markowa.

Aktywe bankowe za sztukę łączna z zapasami bieżącymi				
Wart. Obr. Bankowa	Obr. dyw. Pocz. Kraj.	Żyjący	Trasport	
Bank akc. związkowy IV i V em.	80	8:40	485	— — —

Bank dyskontowy	280	—	450	—	—
Bank hipoteczny galic.	280	21	735	—	—
Bank hipot. ziemny	2:0	16	80	340	—
Bank Małopolski	280	22	40	75	—
Bank powszech. kredyt.	140	7	—	215	—
Bank przemysłowy	280	28	—	600	610
Bank ziemski kred. galic.	280	21	—	710	—

II. Akcje Towarz. handlowych i przemysłowych.

Tow. akc. brow. lwow.	500	100	10000	—	—
Tow. akc. Chodorów	140	—	2975	3050	3000
Tow. akc. fabr. kart	1:0	21	2500	—	—
„Amielów” fabr. porcel.	1000	—	3800	—	—
fabr. cementu „Portland Szczakowa”	140	28	—	—	—
Tow. akc. „Galicya”	490	301	35000	—	—
Tow. akc. Gafota	140	—	6900	7100	7000
Tow. akc. Górka	140	15	8300	—	—
„Oikos”, zakł. prz. drz.	1000	—	3900	—	—
Warsz. Ska akc. budowy „Parowozów” I. em.	500	00	4600	—	—
— II. em. I. ser.	500	—	2500	—	—
Pezet	500	—	1100	1175	1150
„Pocisk” Zakł. amunic.	350	00	16:00	—	—
Polska nafta	490	—	3150	3250	3200
Polskie Tow. handlowe	140	21	1025	1075	1050
Tow. akc. Rakowia	140	28	4800	—	—
Zakłady elektr. „Siersza”	140	5	2000	—	—
Gal. Zakł. gór. Siersza	140	—	6000	—	—
Tow. akc. Zielonowódzki	140	20	7400	—	—

Listy zastawne za sto marek (bez kuponu bieżącego)

Bank małopolski dla ran. 4 i pół pra.	95:50	97:50
Bank hip. gal. 4 i pół pra.	99:—	101:—
Bank hip. gal. 4 pra.	91:—	93:—
Bank hip. ziem. 4 i pół pra.	92:50	94:50
Polski bank kr. 4 i pół pra.	101:50	103:50
Polski bank kr. 4 pra.	96:—	98:—
Tow. kred. gal. ziem. 4 i pół pra.	103:50	105:50
Tow. kred. gal. ziem. 4 pra.	97:—	99:—
Bank kred. ziem. 4 i pół pra.	98:50	100:50

Wzrosty za sto marek (bez kuponu bieżącego)

Komun. Banku kraj. 4 i pół pra.	93:50	95:30
Komun. Banku kraj. 4 pra.	85:—	87:—
Koleje lokal. Banku kraj. 4 pra.	82:—	84:—
Pożyczka kraj. galic. z r. 1893, 1 pra.	86:—	88:—
Pożyczka kraj. galic. z r. 1904, 4 pra.	85:—	87:—
Pożyczka kraj. galic. z r. 1905, 4 pra.	83:—	87:—
Poż. kraj. gal. z r. 1903 4 pra. (szkol.)	88:—	90:—
Poż. kraj. z r. 1913 4 i pół pra.	90:50	92:50
Poż. kraj. z r. 1914 4 i pół pra.	92:50	94:50
Pożyczka m. Lwowa z r. 1896 4 pra.	88:—	90:—
Pożyczka m. Lwowa z r. 1909 4 pra.	88:—	90:—
Pożyczka m. Lwowa z r. 1911 4 pra.	88:—	90:—

V. Waluty.

Ruble carskie po 100 rb.	490	530
— po 500 rb.	360	400
— drobne	270	320
— dumskie po 1000 rb.	65	85
— po 250	45	65
Karbowanice po 1000	4	7
Grzywny po 500 i wyżej	5	8

29
PIECES de GASTYNE et GERARD BOURGEOIS
SYNOCY.

POWIEŚĆ KINEMATOGRAFICZNA

Wymaczyła z francuskiego Zofia Lewakowska.

(Ciąg dalszy).

I ciągle daremnie wypatrywali ratunku, śląc wzrok w stronę bezlitosnego oceanu...

Pewnego wieczoru — było to pod koniec piętego dnia ich pobytu na wybrzeżu marokańskim — Gracyan o oczach wyblodniałego wilka zwołał swych towarzyszy i tak rzekł do nich:

— Raz trzeba z tem skończyć! — zapasy żywności już prawie wyczerpane. Jest jeszcze ryba i są ślimaki... lecz to tylko podsyci pragnienie. A wody zbraknie lada chwila... Pięćcioro — to przynajmniej o dwoje za dużo do podżalenia! Tak dłużej trwać nie może!

— Co chcesz przez to powiedzieć? — zapytał jeden z marynarzy, najstarszy z czterech... Nie masz chyba zamiaru zabić tej kobiety, która i tak jest już bliska śmierci... ani jej towarzysza, który odmawia sobie wszystkiego — sam to widziałem — byle dla niej zostało więcej...

— Kto ci mówi o zabijaniu? — odparł ze złością Gracyan. Trzeba się jednakże zdecydować na jakiś krok!

— Na cóż się można zdecydować w tych warunkach? Nie pozostaje nic innego, jak położyć się i czekać, dopóki człek nie zdechnie z głodu, jak ten Holender, co się już kończy tam na piasku...

— Jeżeli czekać się będzie bez żadnego działania, to rzeczywiście nie ma innego wyjścia!

— A zatem co?

— Jechać!

— A ta kobieta i jej towarzysz?

— Zostawić ich tutaj!

— Lecz dokąd my pojedziemy?

— Na poszukiwanie jakiego okrętu

Edyta jęczała żałośnie przez sen. Na ramieniu jej wparte spało spłone dziecko.

Matyasz nie mógł usnąć trawiony troską i niepokojem. Poprzez szczeliny skalne patrzył na srebrzące się morze i na ocean piasku młoczący w świątelnym gwałcie.

Noc była jasna i pogodna, taka, jaką znają tylko kraje podzwrotnikowe.

Jęk żalсны, dobywający się nieświadomie z piersi uspiętej Edyty przebiegał go najwyższym niepokojem i trwogą.

Nie opuszczała go ani na chwilę obawa: czy nieszczęśliwa ta istota potrafi wyjść zwycięsko z cierpień fizycznych, pogarszających jeszcze jej okrutną mękę moralną. Wyczuwał, że wątpliwość jej organizm jest poważnie zagrożony, że ogólne wyzerpanie nerwowe pozbawiło ją wszelkiej sily odporności.

Z głębokim smutkiem rozmyślał nad tem wszystkim stary sługa, pamiętając, iż ukochany pan oddał w chwili skonu te dwie najdroższe sobie istoty jego wiernej pęczy.

Nagle wśród tej nocnej ciszy, małej tylko monotonnym szmerem fali, konającej u brzegu, jakieś niewyraźne szmery wyrwały go z zadumy. Nastawił uszu i słuchał.

Odgłos ciężkich kroków na wilgotnym piasku, stukot i głuchy dźwięk, jaki wydaje drzewo statku na który załadowują towar...

Matyasz skoczył na równe nogi. Wszedł i ukrył się w skałach i od razu zrozumiał wszystko!

Z jakąś zapamiętałą radością wszyscy czterej marynarze przygotowawszy maszt i załadowawszy prowizję puszczała łódź na fale. Dwaj z pośród nich stojąc w wodzie po kolana odpchnęli łódź od brzegu, poczem wskoczyli w nią z szaloną uciechą. Kołysząc się i huśtając, barka wypłynęła na jasne morze...

Matyasz wydał okrzyk rozpaczny.

Podbiegł do brzegu i wymachując błagalną rękoma, wołał:

— Co robicie, ludzie, co robicie?!?!

Dwu zbiegów chwyciło za włosy; łódź powoli powołała coraz szybciej.

— Na miłość boską, krzyczał Matyasz, to co robicie jest zbrodnia!... Zostawcie tak niewinną kobietę i dziecko!... Przyjaciele! Dobrzy ludzie! Nie róbcie tego!... Zawróćcie!

Jeden z wioślarzy rzucił jakies przekleństwo, drugi zakpił ordynarnie... Zabrzmiiał szyderczy śmiech...

I łódź wypłynęła na pełne morze... Nabrałszy zobaczył Matyasz jak znika powoli poza horyzontem fal, jak roztopia się śnieg drobna miazyna w bezkresie wód...

I wówczas po raz pierwszy stracił stary sługa całą odwagę... poczuł nagłe bezgraniczną rozpacz...

(C. d. a.)

Kronika sportowa

ODEZWA „SPORTOWCA” DO GÓRNO-ŚLĄSKICH SPORTOWCÓW.

Bytom, 13. marca.

Sportowcy! Zbliża się wielki dzień, dzień, który ma rozstrzygnąć o waszej przynależności państwowej, dzień, o który matki, babki i prababki wasze przez 600 lat błagały w długich modłach Boga, dzieci, o którym ojcowie wasi marzyć nie mogli, nie śmiąc nawet mówić o nim w obawie knuta niemieckiego! 20. marca wybiję godzina sprawiedliwości dziejowej, godzina słowiańskiej Nemezis, która w końcu zawsze karała Prusaka.

I wy, sportowcy, przyczynić się musicie do zwycięstwa prawdy, musicie zwartym murem stanąć wspólnie i zawołać: precz z knutem niemieckim, precz z terrorem i kulturą, która nasze dzieci mordowała, a ojców naszych zakurwała w kajdany!

**GÓRNY ŚLĄSK Z POLSKA.
BO GÓRNY ŚLĄSK JEST POLSKI!**

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

L. O. Z. P. N.

Lwów, 15. marca.

Dnia 9. marca br. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie lwowskiego okręgowego Związku piłki nożnej w Lwowie, z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór członków Wydziału. 2) Wybór komisji rewizyjnej. 3) Wniosek i interpelacje. Reprezentowane były kluby Czarni, Pogoń, Lechia, Polonia i Ż. K. S.

Przed wyborem członków poszczególnych wydziałów postawił kpt. Dregiewicz nagły wniosek w sprawie złączenia Wydziału gier z Wydziałem kar. Nagłość wniosku i wniosek uchwalono z uwagą, że zmiana ta powinna być na następnym Walnym Zgromadzeniu P. Z. P. N. do zatwierdzenia przedłożona. Przez zlanie tych dwóch Wydziałów anulowano równocześnie wybór poprzednich przewodniczących Wydziału gier i wydziałów dyscypliny.

Do Wydziału gier i dyscypliny zostali wybrani: Przew. kpt. Dregiewicz, skr. por. dr. Laskowicki, por. Zdębski, por. Kwieciński, dr. Polakiewicz, por. Peter i Beigel.

Do komisji rewizyjnej zostali wybrani: dr. Landau, dr. Manner i Kawecki.

Wniosek klubu Czarni, co do likwidacji O. Z. P. N. i stworzenia centralnego Z. P. N. z tymczasową siedzibą w Krakowie, wywołał ożywioną dyskusję, w której brał udział prof. Habka, dr. Polakiewicz, dr. Dregiewicz, Kuchar i kpt. Dregiewicz — wniosek ten upadł. Uchwalono natomiast sprawę tę poruszyć na Walnym Zgromadzeniu P. Z. P. N.

Nad rewizją przydziału klubów do klas wywiązała się długa i nader ożywiona dyskusja, w której brał udział wszyscy reprezentanci klubów. Omawiano szeroko niesprawiedliwość, jaką wyrządzono jednemu z najstarszych klubów lwowskich „Lechia“, przez przydzielenie go do klasy drugiej, a wysunięcie „Rewery“ i „Polonii“ do klasy I. Uchwałę Walnego Zgromadzenia, przydzielającą „Rewerę“ i „Polonię“ do kl. I. anulowano i postanowiono dokonać nowego podziału klubów na klasy. Tadeusz Kuchar podał wniosek, by do kl. I. przydzielono kluby: Pogoń, Czarni, Lechia, Rewera i Polonia, wniosek ten upadł. Również wniosek prof. Habki, ażeby w klasie I. umieścić kluby Pogoń, Czarni, Lechia i Rewerę nie został przyjęty. Dr. Dudryk imieniem klubu Lechii rezygnuje z ewentualnego przydziału Lechii do klasy I, i stawia wniosek, aby tylko Czarni i Pogoń zostały w klasie I. — wniosek ten uchwalono. Do klasy II. należą zatem Lechia, Polonia, Rewera i Ż. K. S.

Z powodu zgłoszenia się członków nadzwyczajnych do zawodów o mistrzostwo okręgowe, dr. Dudryk stawia wniosek o niedopuszczenie ich do zawodów — po krótkiej dyskusji i wyjaśnieniu s. Zimmerrmanna, wniosek ten upadł.

W końcu sprawdzono listę zarządu, przyczem zatwierdzono desygnowanych członków klubu Czarni: dr. Decowskiego i dr. Laskowickiego.

Morderstwo rabunkowe pod Lwowem.

Zamordowanie inżyniera. — Sprawcy już schwytani.

Lwów, 15. marca.

W niedzielę o g. 5 popoł. dwaj bandyci cywili napadli na drodżę z Dawidowa do Szolomyi na inżyniera Piotra Gurwena, którego 3-ma celnymi strzałami zamordowali i obrabowali z gotówki około 200.000 mk. Zamordowany osierocił żonę i dwoje dzieci. Wczoraj popoł. sprowadzono do Lwowa do gmachu policji państwowej 2 osobników, którzy najprawdopodobniej zbrodnię tę popełnili. Bliższe szczegóły podamy w „Gazecie Wieczornej“.

Nadużycia w miejsk. Zakładzie pogrzebowym.

Lwów, 15. marca.

Wskutek podnoszonych publicznie zarzutów o nadużycia i malwersacje w tut. Zakładzie pogrzebowym miejskim, wdrożono w Sądzie okręgowym karnym, na wniosek Prokuratorji państwa dochodzenia karne. Śledztwo w tej sprawie prowadzi sędzia śledczy p. Sokołowski, przestuchując codziennie personal Zakładu. Magistrat nadał również sądowi wszystkie akta dochodzeń jakie przeprowadzał sam w tej sprawie.

Z sądu wojskowego.

O ZBRODNIĘ KRADZIEŻY I DEZERCYI.

Lwów, 15. marca.

Przed trybunałem pod przewodnictwem ppłk. dr. Godowskiego stanął wczoraj szer. Karol Klimczak z 19 pp., oskarżony o ucieczkę ze swiego oddziału w maju 1920 r., oraz o kradzież 44 snopków żyta na szkodę Michała Knopisza w Stawczanach, i o kradzież jednej świni z zamkniętego chlewa na szkodę Ewy Klimczak. Po przeprowadzeniu rozprawy uznano go winnym zarzuconych mu czynów i skazano go na 1 i pół roku ciężkiego więzienia. Oskarżał kpt. dr. Gromski, bronił por. Schwarc.

BEZCZELNY ZŁODZIEJ.

Szer. Stanisław Zimoląg, włamał się do magazynu mundurowego swego oddziału i zabrał stamtąd cztery blizy. Prócz tego akt oskarżenia zarzuca mu, iż ukradł zmarłemu koledze Ottmanowi portfel z zawartością 100 mkł. Po przeprowadzonej rozprawie, przy uwzględnieniu łagodzących okoliczności trybunał skazał go na 6 miesięcy obostrzonego więzienia.

Rozprawie przewodniczył mjr. dr. Prorok, oskarżał mjr. N. Skalkowski, bronił kpt. dr. Peiper.

OFIARNOŚĆ.

Na lwalców: Władysław Sokolnicki zebrane do puszeki w Tow. zaliczkowem w Podhajcach mk. 103.

Na srebrnym ekranie.

TANCERZ.

Druga i ostatnia część dramatu. — Teatr świetlny „Apollo“.

Lwów, 15. marca.

I poszedł dalej w życie Ryszard Reimow, z tym swoim drwiącym uśmiechem na ustach. Tak jak obiecał, nie wstrzymała go żona, ani obowiązki. Znowu więc na jego drodze wyrósł nowy kwiat. A był to kwiat o listkach śnieżnej białości, czysty, jak lilia. A przecież zarumienić

się musiała purpura grzesznej miłości i nadziei chwila, kiedy Marya opłataną lancuchem strasznych wydarzeń, stała się najpierw morderczynią, a potem samobójczynią... Klęcząc u zimnych jej zwłok miał Ryszard chwilę bolesnej zadumy. Ale tylko chwilę, bo zawrotny taniec życia chwycił go znowu w szalone swoje tempo. Kochała go Lerda, tancerka kabaretowa, a zapomnieć ciągle nie mogła Lucya, nieszczęśliwa żona. Za wszelką cenę pragnęła Lerda mieć Ryszarda na własność, a on w chwili omdlenia, po tragicznej śmierci Maryi, ujrzał oczy kobiety, która mocą przeznaczeń miała być w życiu jego ostatnią. Na imię jej było Marlana. Pewnego wieczoru, wśród tłumy zgromadzonych słuchaczy, śpiewała pieśń Ryszarda „O miłości i szczęściu... o różach...“

A Ryszard wpatrzony w białe ręce, co lekko dotykały harfy, nie wiedział, że groźne czarne przeznaczenie szło już ku niemu przedkimi krokami z morderczym sztyletem w ręku.

I kiedy Marlana, cudnym swoim głosem śpiewała o miłości i różach, nad gasnącą oczy. ma Ryszarda drugie jego „ja“ drwiące rzucało uśmiechy. A kiedy w cichym pokoju umierającego znalazła się nakoniec Marlana, zrozumiał Ryszard, że ona właśnie była ostatnią nutą w tak tragicznego jego tańca

Tak się kończy los Ryszarda Reimow — „Tancerza życia“. Polamał tak wiele cudnych świeżych kwiatów... A że nie dbał o nie, może właśnie dlatego stały mu się pod nogi... Cały dramat ma bardzo głęboki podkład psychologiczny, a gra W. Jansena naprawdę mistrzowska.

OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

Każda pani powinna korzystać! Pierwszorzędny Zakład krawiectwa damskiego „Janda“ ul. Stawica 8. II p. (boczna Chorążczyzna) otwiera kurs nauki kroju najnowszych i najlepszych systemów. Wpisy sodziennie. 9720

PCSADY I PRACE

Apteka Oberlendera we Lwowie poszukuje sustentantów 10164

Zarząd lasu Huta, poczta Sasów, poleci agronomowi i sadzicznemu, energicznemu i młodym w sile wieku. — Można objąć jako energiczny, dobry doradca, zastępstwo właściciela dóbr, jako samodzielna siła. 10088

Inżynier-chemik obznajomiony z ruchem fabrycznym, poszukuje posady m. z. w. we Lwowie pod korzystnymi warunkami. — Zgłoszenia pod „Chemik“ poste-restante Lwów. 10169

Magistra farmacji poszukuje apteka Ettingera we Lwowie. 10164

MIESZKANIA, LOKALI, SKLEPY

4 lub 3 pokoi z kuchnią poszukuję w okolicy ul. Perczkiego lub Zofii. Zgłoszenia pod „Górski“, Reklama prasowa, Chorążczyzna 7. 10095

Dyplomowana nauczycielka języka francuskiego poszukuje w śródmieściu pokoju za lekarską. Zgłoszenia: Biuro Sokołowskiego L. O. 10174

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Jadalnia, sypialnia, dywany i inne meble do sprzedania. Mochnacki go 22, II p., od 3-5. 10065

Kamienie młyńskie po cenach konkurencyjnych, oraz wszelkie maszyny młynarskie, turbiny, motory, poleca „Pilot“, Lwów, Batorogo 4. 8094

Kufier amerykański w dobrym stanie do sprzedania. — Wiadomość ul. Batorogo 11, II p., Kozłowska, między 2 a 7. 10101

Motor Diesel, 25 koni, używany, okazynie do sprzedania. Inne za 2 miesiące. „PILOT“, Lwów, Batorogo 4. 10172

ROZMAIT3

Kostiumy, płaszcze, wykonuje elegancko i tanio. Krawiec damski, Glinianka 19 10168

Dentysta Dr. WIKTOR leczenie zębów, wyłmo-
wanie bez bólu, sztuczne
zęby najnowszy syste-
mów, plac Maryacki 7 (gł. zle K. n.). 9107

Dr. Brill Specjalista chorób skórnych
i wenerycznych ordynuje od
3—5. Pl. Akademicki 4. 10171

Hurtownia sprzed. z MYDEK TOALETOWYCH
w kartach po pół tuzina, kule większe 600 Mk. tuzin,
zule mniejsze 420 Mk., wysła odwrotnie na prowincję
B. BOHOSIEWICZ
Lwów, He mański 6. 9899

SYPIALNIA

jasna z umywalką i toaletą, szafy antyczne, biurko
damskie, kozetka, stoliczek do rógó ręcznych, sejour
mahoniowy, pałak kryształowy, obrazy pierwszorzędných
malarzy ma do sprzedania Hala Aukcyjna Akademicka 3.
1019

200.000 Marak i więcej!

dam, nawet niemającemu pieniędzy, do spółki
na pewny interes. — **ORŁÓW**, we Lwo-
wie, ho el Lazerus. 10103

Rowery nowe i używane, **WEŻE**, **PŁASZCZE**,
POMPY i wszelkie inne przybory d-
tychże. G. M. do wózków dziec, **LATARKI** elektrycz.
i **BATERYE** — poleca w wielkim wyborze
Jakób Rosenman,
Lwów, Akademicka 26, 10104
Przyjmuje rowery i gramofony do naprawy.

Duży wybór

Świeżych bluzek i sokien

poleca Konfekcyja damska 10133

J. Dąbrowskiej, pl. Akademicka 3.

ZA BRYLANTY

ZŁOTO, **SREBRO**, **DYAMENTY**, **PLATZNE**, płaci
najwyższe ceny 9797

Zega mistrz **S. ALTHOLZ**, Lwów, Pasaż Hausmana 5.

PRZEMYSŁ TORFOWY

Spółka z ogr. odp., we Lwowie, Legionów 3, II. p.,
dostarczyć może krótkożętnie wagonowo 10040

TORFU ściółkowego

loco stacya srodek wa Malopolska.

ZESZYTY SZKOLNE

papiery, przybory do pisania i kancelaryjne, tutki
i bibułki, mydła toaletowe i t. d. **kupuje się**
tanio i dobrze tylko w hurtow. i detalicz.
składzie firmy Bracia GROSSKOPF i Ska
Lwów, pasaż Hausmana 3. 10058

LATARKI POWOZOWE

pierwszorzędnej jakości wiedeńskiej marki Gabrye a
poleca **SCHWARZ**, Żółkiewska 74 a. 1147

Akademia handlowa, posiadający gruntowną znajo-
my polsko-niemieckiej, dwunastoletnią praktykę bankową
we wszystkich działach, pierwszorzędne referencye, Pol-
lak, katolik — zmieni p sadę. Referuje tylko na sta-
nowisko sam dzielne, ewentualnie ierują e, w instytucy-
finansowej, wielkiem prz daę i orstwie przemysłowem lu
handlowem na bardzo dobrych warunkach. — Zgłoszenia
pod „Samodzielny” d Admin. „Wiecz.” 10125

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE Białoborski i Kneplński

S-ka z ogr. odpow.

Lwów, Legionów 1, nr. tel. 304.

zakupi wagonowe **DESKI DĘBOWE** i **SOSNO-
WE**, każdą ilość do 50 wagów, ewentualnie do
r kompensaty w zbożu rumuńskim i innych srod-
kach żywności, butach, trzewikach, kocach i t. d.
Uprasza o oferty szczegółowe z podaniem wy-
miarów. 10195

WINA

WĘGIESKIE i **AUSTRYACKIE**
PO NAJNIŻSZYCH CENACH POLECA
HANDEL HERBATY I KAWY
EDMUNDA RIEDLA
WE LWOWIE, RUTOWSKIEGO 3. 9827

OKRĄGŁE ŻELAZO betonowe 8'22 mm.
MOTORY ELEKTRYCZNE, ropowe i
benzynowe.

CYSTERNY kolejowe, **SAMOCHÓD** cy-
sternowy.

LOKOMOBILE motorową, Langen i
Woli 7 Mk.

APARATY telefoniczne. 10145

poleca z szybką dostawą:

Inż. E. LUFT **LWÓW**,
Król. Jadwigi 1. 10.

Kolebkowe wózki

używane, w bardzo
dobrym stanie — na
tor 600 m/m oferuje
firma: 10928
Juliusz Weiss
Przeds. Bud. Dróg żelaz.
we Lwowie, Potockiego
1 26. Telegr.: Railweiss.

Pamiętajmy
o Słasku!

„Nasza Jutrzenka”

jedynе pismo polskie (ilustrowane) —

dla dzieci żydowski. h

do nabycia w księgarniach, biurach dzien-
ników, trafikach i administracji „GONCA
WIECZORNEGO”.

Przedpłata miesięczna 10 Mk.

kwartalna 30 Mk.

REDAKCYJA i ADMINISTRACYJA, LWÓW
UL. CA JANOWSKA L. 26. 10146

KORESPODENTKA,

siła samodzielna, stenografująca i pi-
sząca biegle na maszynie, znajdzie
natychmiast zajęcie w firmie

H. CEGIELSKI Tow. Akc.

Poznań — ul. Gwarna 9.

Oferty i odpisy świadectw skierować
do Wydziału Personalnego. 10166

ŻYTO

jęczmień, kukurudzę, fasolę, groch, grysik kuku-
rudziany, pęczak, oves, olej słonecznikowy oraz
rzepak wy z wywozem z Rumunii loco polska
stacya załadowcza jakoteż krtole i inne ziemio-
plody z natychmiastową dostawą poleca wagonowo
„POLIMEX” Polski Związek Handl.
CENTRALA: Lwów — pl. Maryacki 5. Telef. 293.
ODDZIAŁ: Śniatyn — ul. Ormiańska L. 283.
Adres tel gr: „POLIMEX” Lwów.
Przyjmuje się również zamówienia listowne. 9839

Biuro Techniczno-Handlowe

J. JABŁOŃSKI Inżynier

WARSZAWA — Leszno 12.

telefony 205—18 i 230—24. 9862

stale na sładzie żarówki jednowatowe
i półwatowe wszelkich napięć i świec. Ceny
konkurencyjne. Dostawa natychmiastowa.

D'J THOMAS
SHAMPOO

WAŻNE DLA PAŃ!

Prawdziwe radykalnym, wypróbowanym środkiem
na wzmocnienie włosów i usuwanie ŁUPIEŻU jest
SHAMPOO D-ra J. Thomasa
w woreczkach.

Żądać w perfumeryach, aptekach i drogueryach.
GŁÓWNA SPRZEDAŻ: 10024

Dom handl. **SEGAL, LILIENTELD i LEBENDIGIER**,
WARSZAWA, Leszno 18. Tel. 153-24.

Surowiec odlewniczy — żelazo

okrągłe, sztabowe, profilowe, fasonowe, bednarka zwyczajna i na zimno
wałkowana, blachy: żelazna, cynkowa, cynkowa i biała, walcówka,
drut, stal wszelkiego rodzaju, rury ciągnione i inne jak również różne metale

tylko wagonowo dostarcza z zagranicy

Firma Józef Wdowiński, Warszawa,

ul. Senna 11. telef. 60—62. adres telegr. „Poleksport”. 10159